

नियमित दिवाणी दावा क्रमांक 64 / 2015

बाळकृष्ण विरुद्ध रावसाहेब व इतर

निशाणी क्र. 5 वर आदेश

अर्ज, शपथपत्र आणि प्रतिवादींचा जबाब वाचला. अभिलेखाचे अवलोकन केले. दोन्ही वकीलांचा युक्तिवाद ऐकला.

2. मौजे सुकेणे, ता. निफाड, जि. नाशिक येथील शेतजमीन गट क्रमांक 210 क्षेत्र 2 हेक्टर 22 आर ही वादीची जमीन आहे. त्यापैकी 65 आर जमीनीचा प्रतिवादींनी अतिक्रमण केस क्रमांक 2/11 मध्ये दिनांक 26/11/2014 रोजी झालेल्या निकालाच्या आधारे ताबा घेवु नये, म्हणुन प्रस्तुतचा अर्ज दाखल केला आहे. वादीचे म्हणणे असे आहे की, प्रतिवादीच्या वडीलांनी दिनांक 16/04/2008 रोजी जमीन गट नं. 209 ची मोजणी करण्यासाठी अर्ज दिला. मो.र.नं. 852/08 प्रमाणे दिनांक 23/05/2008 रोजी मोजणी झाली आणि दिनांक 08/06/2008 रोजी हद्दी खुणा कायम केल्या. त्या मोजणीत निष्पन्न झालेले 65 आर अतिक्रमण वादींनी काढुन द्यावे, म्हणुन दिनांक 19/03/2009 रोजी वादीला नोटीस दिली. दिनांक 11/04/2009 रोजी वादींनी ताबा देण्याचे नाकारल्याने त्यांनी उपविभागीय अधिकारी, निफाड यांच्याकडे अतिक्रमण केस क्रमांक 17/09 दाखल केली. त्या अर्जाचा निकाल दिनांक 28/04/2010 रोजी झाला आणि गट क्र. 207 ते 210 या चारही गटांची एकत्रित मोजणी करावी, असा आदेश झाला. त्याविरुद्ध वादीने आर.टि.एस. अपील दाखल केले. मध्यंतरीच्या काळात प्रतिवादीने स्वखर्चाने जमीन गट क्रमांक 210 ची मोजणी केली. त्या मोजणीतही वादींनी प्रतिवादींच्या जमीनीवर 65 आर अतिक्रमण केल्याचे निष्पन्न झाले. त्याआधारे प्रतिवादींनी पुन्हा उपविभागीय अधिकारी, निफाड यांच्याकडे अतिक्रमण केस क्रमांक 2/11 दाखल केली. त्याचा निकाल दिनांक 26/11/2014 रोजी प्रतिवादींच्या लाभात झाला. त्या निकालाच्या आधारे मंडळ अधिकारी, चांदोरी यांनी दिनांक 08/05/2015 रोजी वादींना नोटीस देवुन दिनांक 18/05/2015 रोजी अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा काढुन घेण्याचे निश्चित केले. म्हणुन प्रस्तुतचा अर्ज दाखल झाला आहे.

3. प्रतिवादी हजर झाले. त्यांनी निशाणी क्रमांक 18 वर जबाब दाखल केला. प्रतिवादींच्या म्हणण्याप्रमाणे जमीन गट क्र. 210 ही वादीच्या मालकीची असुन त्या जमीनीच्या पुर्वेला

गट क्रमांक 207, 208, 209 हया प्रतिवादींच्या जमीनी आहेत. जमीन गट क्र. 207 आणि 208 हया प्रतिवादींनी विक्री केल्या. वादी व प्रतिवादींच्या जमीन गट क्र. 209 आणि 210 मध्ये दक्षिणोत्तर सामाईक बांध आहे. सन 2005-06 पासून वादींनी सामाईक बांध हळूहळू कोरण्यास सुरुवात केली आणि आज रोजी प्रतिवादींचे एकूण 65 आर क्षेत्र स्वतःच्या ताब्यात घेतले. सर्व जमीनी हया दक्षिणोत्तर लांब असून त्यांची पुर्व-पश्चिम रुंदी कमी आहे. त्यामुळे वादीने हळूहळू केलेले अतिक्रमण प्रतिवादींच्या लक्षात आले नाही. अतिक्रमण केले आहे असे लक्षात आल्यानंतर प्रतिवादीचे वडीलांनी दोन वेळा त्या जमीनीची मोजणी केली. दोन्ही वेळा वादीने प्रतिवादींच्या 65 आर जमीनीवर अतिक्रमण केल्याचे निदर्शनास आले. प्रतिवादींनी दोन वेळा उपविभागीय अधिकारी, निफाड यांच्याकडे अतिक्रमण काढून मिळावे, म्हणून अर्ज दिले. दोन्ही अर्जांचा निकाल प्रतिवादींच्या लाभात झाला आणि त्यानुसार मंडळ अधिकारी, चांदोरी यांनी अतिक्रमण काढून देण्याची तारीख निश्चित केली. अशा परिस्थितीत, अतिक्रमण काढण्यास स्थगिती दिली, तर महसुल अधिका-यांना त्यांचे कर्तव्य करण्यापासून थांबविण्यासारखे होईल, असे सांगून प्रतिवादींनी अर्ज फेटाळण्याची विनंती केली.

4. माझे विचारार्थ निर्माण झालेले मुद्दे, त्यावरील निष्कर्षासह खालीलप्रमाणे आहेत.

<u>मुद्दे</u>	<u>निष्कर्ष</u>
1. प्रथमदर्शनी प्रकरण कोणाचे बाजूने आहे ?	वादीचे
2. न्यायाचा तौलनिक तराजू कोणाचे बाजूने आहे ?	वादीचे
3. मनाई हुकूमाचा अर्ज नामंजूर केला तर कुणाचे नुकसान अधिक होईल ?	वादीचे
4. आदेश कोणता ?	अंतिम आदेशानुसार...

कारणमिमांसा

मुद्दा क्रमांक 1 ते 3 करीता :-

5. सोयीसाठी व पुनरावृत्ती टाळण्याकरीता सदर मुद्दयांचे विवेचन एकत्रित केले आहे.
6. अभिलेखाचे अवलोकन केले असता असे दिसून येते की, वादी व प्रतिवादींच्या जमीनी उत्तर-दक्षिण लांब असून त्यांची पुर्व-पश्चिम रुंदी एकदम कमी आहे. दोन्ही नकाशांमध्ये जमीन गट

क्रमांक 209 चे 65 आर क्षेत्र हे जमीन गट क्र. 210 च्या मालकाच्या ताब्यात आहे, असे दिसते. दोन्ही मोजण्या प्रतिवादींच्या विनंतीवरून झाल्याचे स्पष्ट होते. मोजणी झाली ही बाब सत्य असली तरीही वादीने अतिक्रमण केले आहे, असा निष्कर्ष आज रोजी काढता येणार नाही. साक्षीपुराव्यादरम्यान, झालेल्या मोजणीत काही त्रुटी दिसून आली किंवा मोजणीच चुकीची होती, असा निष्कर्ष निघाला, तर प्रतिवादींच्या अतिक्रमणाबाबतच्या कथनाला अर्थ उरणार नाही. आज रोजी त्या मिळकतीवर वादीचा कब्जा आहे, ही बाब वादातीत नाही. अशा परिस्थितीत, उपविभागीय अधिकारी, निफाड यांनी दिलेल्या आदेशाच्या अंमलबजावणीप्रमाणे वादीचा कब्जा काढून घेतला व भविष्यात गुणवत्तेवर दाव्याचा निकाल वादीच्या लाभात लागला, तर न्यायालयीन प्रकरणांची गुंतागुंत वाढेल. याउलट, अर्ज मंजूर केला तर, प्रतिवादींना गुणवत्तेवर दाव्याचा निकाल होईपर्यन्त काही दिवस वाट पहावी लागेल. माझे मते, प्रथमदर्शनी प्रकरण आणि न्यायाचा तौलनिक तराजु वादीचे लाभात आहे आणि अर्ज नामंजूर केला तर निश्चितच वादीचे नुकसान होईल. म्हणून वर नमुद चर्चा लक्षात घेता, मुद्दा क्रमांक 1 ते 3 चे उत्तर मी त्याप्रमाणे देत आहे.

मुद्दा क्रमांक 4 करीता :-

7. मुद्दा क्रमांक 1 ते 3 च्या निष्कर्ष लक्षात घेता, मुद्दा क्रमांक 4 चे उत्तरादाखल मी खालील आदेश पारीत करत आहे.

आदेश

1. अर्ज (नि.क्र.5) मंजूर करण्यांत येतो.
2. प्रतिवादींनी अथवा त्यांच्या वतीने अन्य कोणीही अतिक्रमण केस क्र. 02/11 मध्ये दिनांक 26/11/2014 रोजी झालेल्या निकालाच्या आधारे वादातीत 65 आर क्षेत्राचा कब्जा वादीकडून घेवु नये व त्या क्षेत्रातील वादीचे कब्जा वहिवाटीस हिल्ला हरकत होवुन अडथळा होईल, असे कोणतेही कृत्य करु नये, असा तात्पुरता मनाई हुकूम, दाव्याचा अंतिम निकाल होईपावेतो, देण्यांत येतो.

सही—

(विजय सी. गवई)

सह दिवाणी न्यायाधीश क. स्तर

पिंपळगांव (ब)

दिनांक :- 16/12/2016.